

دانشگاه گیلان

معاونت پژوهش و فناوری
دفتر برنامه ریزی و امور پژوهشی

شيوه نامه هسته های پژوهشی دانشگاه فرنگیان

این شیوه نامه در پنجاه و چهارمین جلسه شورای پژوهش و فناوری دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۴ و در
دویست و نود و چهارمین جلسه هیئت رئیسه دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۶ به تصویب رسیده است.

شهریور ۱۴۰۱

باسمه تعالی

مقدمه :

به استناد اهداف مندرج در اسناد بالادستی کشور از جمله راهبرد کلان ۶ و اهداف کلان ۱، ۲، ۴ و ۸ سند تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش مبنی بر "گسترش و تعمیق فرهنگ پژوهش و ارزشیابی، خلاقیت و نوآوری، نظریه‌پردازی و مستندسازی تجربیات علمی-تربیتی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی" و نیز هدف کلان ۴ برنامه راهبردی دانشگاه فرهنگیان مبنی بر "تقویت و ارتقاء جایگاه پژوهش و نوآوری و تولید علم و فناوری در حوزه تربیت معلم و دانش میان رشته‌ای آموزش در سطح ملی" و به منظور تحقق رسالت دانشگاه در تولید علم بومی و ایفای نقش مؤثر در پیشبرد اهداف توسعه علمی نظام آموزشی کشور و ایجاد و تقویت انگیزه پژوهشگران برای انجام فعالیت‌های پژوهشی، این شیوه‌نامه تنظیم شده است.

ماده ۱- اهداف

۱. ایجاد سازوکار و رویه لازم برای پویایی، نظام‌مندی و هدفمندی پژوهش در دانشگاه در راستای کسب مرجعیت علمی در حوزه تعلیم و تربیت
۲. مشارکت در گسترش مرزهای دانش و نوآوری در رفع نیازهای کشور
۳. پایش تحولات علمی و دانش تخصصی
۴. ارتقای جایگاه دانشگاه در نظام‌های رتبه‌بندی داخلی و بین‌المللی
۵. تلاش برای کاربردی‌سازی علوم و توسعه پژوهش‌های میان‌رشته‌ای
۶. زمینه‌سازی تعامل دانشگاه با جامعه و دستگاه‌های اجرایی
۷. استفاده مؤثر از ظرفیت‌های پژوهشی دانشجویان، مهارت‌آموزان و معلمان
۸. جهت‌دهی به فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی، دانشجویان و تقویت انگیزه ایشان

ماده ۲- تعریف و ترکیب هسته

هسته پژوهشی عبارت است از گروهی با حداقل سه نفر پژوهشگر که بر اساس تخصص و سوابق علمی و پژوهشی به ارائه برنامه سه ساله (۱+۲)^۱ برای تولید و ترویج علم در یکی از اولویت‌های پژوهشی مندرج در اسناد بالادستی و قطب‌های علمی و برنامه راهبردی دانشگاه که ضمناً مرتبط با زمینه تخصصی آن‌ها است، می‌پردازند. ترکیب اعضای هسته به شرح ذیل است:

۱. مدیر هسته پژوهشی (یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان با حداقل مرتبه استادیاری) که می‌بایست ترفیع یک سال منتهی به درخواست تشکیل هسته را دریافت کرده باشد.
۲. اعضای هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان (حداقل یک عضو)
۳. دانشجویان کارشناسی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه فرهنگیان / مهارت‌آموزان ماده ۲۸ / معلمان / خبرگان حوزه تعلیم و تربیت (بند اختیاری و به تشخیص مدیر هسته)
۴. اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌های دولتی و مراکز پژوهشی معتبر داخلی و خارجی؛ به شرط ارتباط تخصصی و سابقه علمی (بند اختیاری و به تشخیص مدیر هسته)
۵. کارشناسان دانشگاه فرهنگیان و سایر سازمان‌ها با مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر به شرط دارا بودن برجستگی علمی و پژوهشی و به انتخاب مدیر هسته (صرفاً در یک هسته می‌توانند عضو شوند)
۶. پژوهشگران دوره پسادکتری دانشگاه فرهنگیان

تبصره ۱- افزودن و حذف اعضای هسته حسب درخواست مدیر و موافقت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه امکان‌پذیر است.

۱. تمدید سال سوم منوط به نتایج قابل قبول ارزیابی عملکرد هسته در دو سال فعالیت می‌باشد.

تبصره ۲- فعالیت اعضای هیأت علمی به عنوان عضو، حداکثر در دو هسته به طور همزمان بلامانع است. در صورتی که عضو هیأت علمی مدیر یک هسته باشد، به طور همزمان تنها می تواند در یک هسته دیگر به عنوان عضو هسته فعالیت نماید.

تبصره ۳- اعضای هیئت علمی متقاضی فرصت مطالعاتی در دانشگاه فرهنگیان (در سامانه ساجد) می توانند پژوهش خود را در قالب هسته های پژوهشی انجام دهند.

تبصره ۴- مدیر هسته پژوهشی در موارد خاص با تأیید شورای پژوهش و فناوری ، می تواند با مرتبه مربی انتخاب گردد.

ماده ۳- حوزه فعالیت ها

۱. تولید مقالات علمی در زمینه رشته های تخصصی یا مأموریت های دانشگاه
۲. اجرای طرح های پژوهشی اولویت دار ابلاغی از سوی دانشگاه و سایر دستگاه ها
۳. برقراری ارتباط مؤثر و هدفمند با سازمان ها و مؤسسات اجتماعی و فرهنگی ملی و بین المللی
۴. برگزاری جلسات نقد، بررسی، کارگاه، نشست، سخنرانی و کرسی در مورد مقاله ها، طرح های پژوهشی و کتب
۵. ثبت اختراع و اکتشاف/ اثر بدیع، ماندگار یا کار جاودان
۶. تصنیف، تألیف و ترجمه کتب علمی و پژوهشی
۷. جلب همکاری نخبگان ایرانی و غیرایرانی داخل و خارج از کشور
۸. هدفمند ساختن موضوع رساله ها و پایان نامه های دانشجویان تحصیلات تکمیلی
۹. مشارکت در اجرای پروژه های تحقیقاتی مشترک و پی ریزی پژوهش های پیشرفته با همکاری مراکز علمی داخل و خارج از کشور
۱۰. سایر فعالیت های علمی و پژوهشی مرتبط

ماده ۴- ارکان هسته

۱. شورای پژوهش و فناوری دانشگاه
۲. شورای پژوهش و فناوری استان
۳. مدیر هسته
۴. اعضای هسته

ماده ۵- وظایف مدیر

۱. ارسال نمون برگ پیشنهاد تأسیس هسته و پیگیری تصویب آن در مراجع ذی ربط
۲. برنامه ریزی برای اجرای برنامه های مصوب
۳. پیگیری و نظارت بر فعالیت های اعضا
۴. ارائه گزارش میزان پیشرفت برنامه ها به شورای پژوهش و فناوری استان و معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه (هر ۶ ماه)
۵. پیگیری امور اداری و مالی برای تخصیص به موقع منابع و پرداخت حق التحقیق ها

ماده ۶- مراحل تشکیل

۱. تکمیل ترکیب اعضا توسط مدیر
۲. تدوین و ارسال برنامه سه ساله (۱+۲) و نمون برگ پیشنهاد تأسیس هسته به شورای پژوهش و فناوری استان توسط مدیر
۳. بررسی و تصویب درخواست مذکور در شورای پژوهش و فناوری استان
۴. ارسال فهرست و مستندات هسته های پژوهشی مورد تأیید شورای پژوهش و فناوری استان به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه
۵. طرح و تصویب درخواست در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه
۶. صدور ابلاغ مدیر هسته توسط معاون پژوهش و فناوری دانشگاه
۷. انعقاد قرارداد با مدیر هسته توسط معاون پژوهش و فناوری
۸. صدور ابلاغ اعضا توسط مدیریت امور پردیس های استان مربوط

تبصره ۱- مدیر هسته پژوهشی می‌بایست برنامه سه ساله (۲+۱) به تفکیک سال تنظیم و ارائه نماید.

تبصره ۲- دوره فعالیت هسته از تاریخ صدور حکم مدیر هسته پژوهشی به مدت سه سال (۲+۱) خواهد بود. اگر اعضای قبلی به هر دلیل از ادامه فعالیت در هسته باز مانده باشند، هسته می‌تواند با اعضای جدید معرفی شده توسط مدیر ادامه فعالیت دهد. در این صورت ارائه تسویه حساب با عضو قبلی و معرفی عضو جدید الزامی است.

تبصره ۳- برای مواردی که در این شیوه‌نامه پیش‌بینی نشده است، کمیته‌ای متشکل از معاون پژوهش و فناوری دانشگاه، مدیر برنامه‌ریزی امور پژوهشی دانشگاه و یک نفر از اعضای شورای پژوهش و فناوری دانشگاه به انتخاب معاون پژوهش و فناوری تصمیم‌گیری خواهند نمود.

تبصره ۴- مبلغ حمایت از مقالات و کتب چاپ شده توسط هسته‌هایی که با موضوعات میان‌رشته‌ای با رویکرد آموزشی و تربیتی تشکیل شده باشند، با ضریب ۱/۴ محاسبه خواهد شد.

ماده ۷- انواع هسته

۱-۷- هسته‌های متکی بر اولویت‌های پژوهشی مدیر هسته:

این نوع هسته‌ها برای بالندگی حرفه‌ای، تقویت علمی و ارتقای رتبه دانشگاه تأسیس می‌شود. چنین هسته‌هایی می‌بایست درخواستی مبنی بر چاپ مقالات و کتب (تألیف/تصنیف) تنظیم و پس از تأیید شورای پژوهش و فناوری استان، به تصویب شورای پژوهش و فناوری دانشگاه برسانند. ۳۰ درصد اعتبار فعالیت این هسته‌ها می‌تواند از پژوهانه (گرنه) اعضای هسته (مدیر هسته و اعضا با تعیین سهم هر کدام در پیشنهاد اولیه) و ۷۰ درصد دیگر از اعتبار پژوهشی دانشگاه خواهد بود.

۱-۷-۱- شرایط چاپ مقاله در مجلات معتبر بین‌المللی (مقالات علمی خارجی) و مجلات معتبر داخلی (مقالات علمی

داخلی) و نوع حمایت:

- مقالات باید در مجلات معتبر وزارتین و حوزه به چاپ رسیده باشند.
- مجلات معتبر علمی که در فهرست وزارتین و حوزه قرار داشته باشند و مجلاتی که دست‌کم در یکی از پایگاه‌های ذکر شده در جدول ۱ نمایه شده باشند مورد حمایت قرار می‌گیرند:

جدول ۱- میزان حمایت از نگارش و انتشار مقاله علمی

ردیف	مقالات نمایه‌شده در پایگاه:	مبلغ حمایت (ریال)
۱	Q۱ – Web of Science	۲۵۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۲	Q۲ – Web of Science	۲۳۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۳	Q۳ – Web of Science	۲۰۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۴	Q۴ – Web of Science	۱۵۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۵	Q۱ – Scopus	۲۵۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۶	Q۲ – Scopus	۲۰۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۷	Q۳ – Scopus	۱۵۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۸	Q۴ – Scopus	۱۰۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰
۹	مقالات علمی (فقط رتبه الف / ب)	۴۰ ساعت حق‌التحقیق معادل دانشیار پایه ۱۰

تبصره ۱- در صورتی که نشریه‌ای در بیش از یک پایگاه نمایه شده باشد، بالاترین نمایه به عنوان نمایه اصلی محسوب می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه مقالات با موضوعات دانش آموزش محتوا (PCK) به چاپ برسند مبلغ حمایت با ضریب ۱/۴ برابر محاسبه خواهد شد (به تشخیص معاونت پژوهش و فناوری)

تبصره ۳ - هسته‌های پژوهشی موظف به ارائه حداقل ۲ مقاله بین‌المللی (خارجی) در تعهدات خود می‌باشند. هسته‌های پژوهشی غیرعلوم پایه می‌توانند به جای دو مقاله بین‌المللی، یک مقاله بین‌المللی و دو مقاله علمی (الف/ب) به چاپ برسانند.

تبصره ۴ - مقالات هسته، نباید برگرفته از طرح پژوهشی درون دانشگاه باشند.

تبصره ۵ - مقالاتی که برگرفته از پایان‌نامه/رساله دکتری می‌باشند، نمی‌توانند در قالب هسته ارائه شوند.

تبصره ۶ - تاریخ ارسال مقاله به نشریه می‌بایست پس از تاریخ عقد قرارداد باشد.

تبصره ۷ - به مقاله چاپ شده در قالب هسته پژوهشی براساس قرارداد، حق‌التحقیق پرداخت خواهد شد. این مقالات مشمول شیوه‌نامه‌های تشویق آثار و پژوهانه اعضای هیئت علمی دانشگاه نیز خواهند بود.

تبصره ۸ - در صورت حضور پژوهشگر پسادکتری در هسته پژوهشی، مقاله/مقالات خروجی پژوهشگر پسادکتری نمی‌تواند به عنوان مقالات هسته ارائه شود.

۷- ۱- ۲- شرایط حمایتی چاپ کتاب(های) تألیفی و تصنیفی (جدول ۲):

جدول ۲- میزان حمایت از تولید و انتشار کتاب

ردیف	نوع کتاب	مبلغ حمایت(ریال)
۱	تألیف منابع اصلی درسی دانشگاه فرهنگیان (ماد)	مطابق قرارداد منعقد شده + ۱۸۰ ساعت معادل حق‌التحقیق دانشیار پایه ۱۰
۲	تألیف یا تصنیف کتاب تخصصی چاپ شده توسط ناشر معتبر دانشگاهی	۱۵۰ ساعت معادل حق‌التحقیق دانشیار پایه ۱۰

تبصره ۱ - برای تألیف و چاپ منابع اصلی درسی دانشگاه (ماد) قوانین اداره کل نشر در ترکیب اعضای هسته و سایر موارد باید رعایت شود.

تبصره ۲ - کتاب‌هایی مورد حمایت خواهند بود که صرفاً توسط نشر دانشگاه فرهنگیان یا ناشران معتبر دانشگاهی مورد تایید دانشگاه به چاپ برسند.

تبصره ۳ - ارقام حمایت از انتشار مقالات و کتب، سالیانه با درخواست معاونت پژوهش و فناوری و تأیید هیأت‌ریسه قابل تغییر است.

تبصره ۴ - در صورت عدم تطابق تاریخ انتشار مقالات و کتب با تاریخ مراحل قرارداد هسته پژوهشی، موارد ارسالی در صورت موافقت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه مورد پذیرش قرار می‌گیرند.

تبصره ۵ - کلیه مبالغ حمایت ماده ۷ بند ۱ این شیوه‌نامه، مطابق قرارداد و تأیید ناظر/ناظران تعیین شده، قابل پرداخت است.

تبصره ۶ - در صورت ثبت اختراع توسط هسته‌ها، حمایت از آن مطابق با قوانین و مقررات ثبت اختراعات دانشگاه انجام خواهد شد.

۷- ۲ - هسته‌های متکی بر اولویت‌های پژوهشی دانشگاه و جامعه:

برخی از هسته‌ها می‌توانند بر اساس نیاز و به سفارش معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه برای اجرای سیاست‌های تعیین شده، تشکیل شوند. کل بودجه چنین هسته‌هایی از اعتبارات پژوهشی دانشگاه، مطابق قرارداد منعقد شده پرداخت خواهد شد.

اگر هسته پژوهشی در راستای اجرای یک یا چند قرارداد طرح پژوهشی ارتباط دانشگاه با جامعه تشکیل شود؛ اعتبار مورد نیاز آن از دستگاه‌های اجرایی سفارش‌دهنده طرح از طریق انعقاد قرارداد با معاونت پژوهش و فناوری و با رعایت سایر ضوابط و مقررات طرح‌های پژوهشی خارج از دانشگاه تأمین خواهد شد.

ماده ۸- نظارت بر عملکرد هسته

نظارت بر عملکرد هسته بر عهده شورای پژوهش و فناوری استان و از طریق ناظران استان و نیز ناظر تعیین شده از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه فرهنگیان خواهد بود. شورای پژوهش و فناوری استان، گزارش عملکرد هسته‌ها را طبق برنامه زمانبندی که معاونت پژوهش و فناوری تعیین نموده، به طور منظم از طریق مدیر هسته دریافت و پس از طرح در شورای پژوهش و فناوری استان به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارسال خواهد کرد.

در صورت عملکرد نامطلوب هسته براساس گزارش‌های دریافتی در پایان هر سال، پرونده هسته جهت تصمیم‌گیری برای ادامه یا لغو فعالیت، به شورای پژوهش و فناوری دانشگاه ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۹- سایر موارد

هسته‌هایی که بتوانند رویدادهای ویژه و نوآورانه در راستای ارتقای پژوهشی دانشجومعلمان پیشنهاد دهند در صورت تأیید شورای پژوهش و فناوری استان، تا دوپست و پنجاه میلیون ریال از حمایت برخوردار خواهند شد. لازم است نتایج رویدادها در قالب‌های مناسب مانند کتاب، تکنگاشت، پادکست، مجموعه مقالات، مستندسازی و... ارائه شود. رویدادهای نوآورانه در حوزه‌های زیر پیشنهاد می‌شود:

(۱) آشنایی با مرزهای دانش رشته‌های تخصصی

(۲) آشنایی افراد اثرگذار در رشته‌های تخصصی از گذشته تاکنون

(۳) کاربردهای عملی رشته‌های تخصصی در زندگی

(۴) قابلیت‌های میان‌رشته‌ای شدن رشته‌های تخصصی

این شیوه‌نامه در ۹ ماده و ۲۲ تبصره در پنجاه و چهارمین جلسه شورای پژوهش و فناوری دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۴ و در دویست و نود و چهارمین جلسه هیئت رئیسه دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۶ به تصویب رسیده و پس از آن قابل اجرا است.